

Fővárosi Ítéltábla
12.Bf.200/2014/19.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2014. november hó 18. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és társa** ellen indított büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2014. március 5. napján kihirdetett **15.B.201/2014/3.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

I. r. vádlott cselekményeit:

- testi sértés büntettének (1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés 2. fordulat)
- társtettesként elkövetett rablás büntettének (1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 2. fordulat)
- társtettesként elkövetett kifosztás büntettének (1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés c) pont) és
- 5 rb. társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétségének (1978. évi IV. törvény 277. § (1) bekezdés)

minősíti.

Megállapítja, hogy **II. r.** vádlott cselekményei minősítése esetében a jogszabályi felhívás helyesen: 1978. évi IV. törvény.

A **II. r.** vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, melynek tartamát 5 (öt) évre, a közügyektől eltiltás tartamát is 5 (öt) évre enyhíti.

II. r. vádlott feltételes szabadságra **nem bocsátható.**

I. r. vádlottal szemben 1.760,- (egyezer-hétszázhatvan) forintra, **II. r.** vádlottal szemben 1.090,- (egyezer-kilencven) forintra rendeli el a vagyonelkobzást.

A letéti számlán kezelt bűnjelpénz nyilvántartási száma helyesen: **P-7/2013.**

A kiszabott szabadságvesztésbe **I. r.** vádlott esetében a 2012. április 28. napjától 2013. március 26. napjáig, **II. r.** vádlott esetében a 2012. április 28. napjától 2012. november

5. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt tekinti beszámítottnak.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. r. vádlottat 33.020,- (harmincháromezer-húsz) forint, a II. r. vádlottat 8.000,- (nyolcezer) forint másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére az állam javára, külön felhívásra.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A törvényszék I. r. vádlott bűnösségét testi sértés büntetében [új Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés], társtettesként elkövetett rablás büntetében [új Btk. 365. § (1) bekezdés b) pontja], társtettesként elkövetett kifosztás büntetében [új Btk. 366. § (1) bekezdés c) pontja] és társtettesként elkövetett okirattal visszaélés büntetében [új Btk. 346. § (1) bekezdés c) pontja] mondta ki.

II. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett testi sértés büntetében [Btk. 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés II. fordulat] és társtettesként elkövetett rablás büntetében [Btk. 321. § (1) bekezdés II. fordulat] állapította meg.

Ezért I. r. vádlottat - halmazati büntetésül, mint különös visszaesőt - 10 év börtönbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra, II. r. vádlottat - halmazati büntetésül - mint többszörös visszaesőt 9 év fegyházbüntetésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte. Kimondta, hogy I. r. vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra. Mindkét vádlott szabadságvesztésébe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a bűnjelekről. Az 1. számú tanú polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította. A vádlottakat külön-külön kötelezte a felmerült bűnügyi költség viselésére.

A törvényszék ítélete ellen I. r. és II. r. vádlottak az ok és cél megjelölése nélkül, védőik elsődlegesen védencük felmentéséért, másodsorban büntetésük enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.504/2014/1. számú átiratában észrevételezte, hogy az eljáró bíróság adós maradt a vagyoneklobzás

megindokolásával, ezért annak pótlására, összességében azonban a törvényszék ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A fellebbezési szakban I. r. vádlott tartalmát tekintve már felmentésért, másodlagosan enyhítésért, II. r. vádlott ugyanilyen tartalommal tartotta fenn a fellebbezését, és mindketten írásban indokolták azt. Azt sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság terhükre állapította meg a tényállást.

A fellebbezési nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője fenntartotta a védenca javára bejelentett fellebbezését, a II. r. vádlott védője viszont már az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozatlanságát is sérelmezte; védenca vallomásának elfogadásával eltérő tényállás megállapítását, és ahhoz képest védenca felmentését, másodlagosan büntetésének lényeges enyhítését indítványozta.

Kizárólag II. r. vádlott javára, büntetésének enyhítése érdekében bejelentett fellebbezések az alaposak, egyebekben a fellebbezéseket az ítélőtábla alaptalanoknak ítélte.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság azzal, hogy a nyomozás során tanúvallomásról készített rendőri jelentést a bizonyítás anyagává tette és azt a bizonyítékok mérlegelése körében felhasználta (elsőfokú bíróság ítélete 18. oldal).

A Be. 168. § (1) bekezdés 3. mondata értelmében a tanú vallomásáról rendőri jelentés nem készíthető. Ebből következik, hogy az ilyen rendőri jelentés, illetve a jelentésnek a vallomásra vonatkozó része semmis, azt nem lehet figyelembe venni, bizonyítékként értékelni. Ezért ezt a rendőri jelentést a másodfokú bíróság kirekesztette a bizonyítékok köréből [Be. 78. § (4) bekezdés].

Ezáltal azonban nem vált megalapozatlanná az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás.

Az elsőfokú bíróság részben megalapozatlan tényállást állapított meg, mert azt hiányosan állapította meg [Be. 351. § (2) bekezdés b) pont 2. fordulata]. A részleges megalapozatlanságot a másodfokú bíróság akként küszöbölte ki, hogy a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján bizonyításnak nem tekinthető, a Be. 353. § (3) bekezdése szerinti, a büntetékiszabási körülmények további tisztázása érdekében beszerzett II. r. vádlotti nyilatkozat és az iratok tartalma alapján az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását a következők szerint kiegészítette:

II. r. vádlott sorsszerű betegségekben szenved, az emlékek és a csontok daganatos megbetegedésében.

I. r. vádlottat az előéleti adataként 1. pont alatt megjelölt 6 hónapi szabadságvesztésből 2008. november 20. napján feltételes szabadságra bocsátották. Az eredetileg próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását ugyanis a 2. pont alatt írt ügyben elrendelte a bíróság. Az I. r. vádlott 2014. január 15. napjától tölti az utolsóként megjelölt 1 év börtönbüntetést, amelyet 2015. január 14. napján tölt ki. Az ezt követő naptól, 2015. március 14. napjáig végrehajtásra vár a Pesti Központi Kerületi Bíróság 1. pontban megjelölt ítéletével kiszabott 6 hónap fogházból a feltételes szabadság megszüntetése folytán még hátralevő rész.

II. r. vádlott az első fokú ítélet tényállásában felsoroltakon túl még az alábbiak szerint is büntetett:

1. A Szolnoki Városi Bíróság a B.1117/2000/35. sz. ítéletével, amely a Jász-Nagykunszolnok Megyei Bíróság Bf.721/2002/3. sz. határozata folytán 2002. október 15. napján emelkedett jogerőre, lopás büntette és más bűncselekmények miatt - halmazati büntetésül - 1 év 6 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

2. A Szolnoki Városi Bíróság a 2003. május 16. napján jogerőre emelkedett 1.B.1832/2001/10. sz. ítéletével lopás büntette és más bűncselekmények miatt - halmazati büntetésül - 1 év börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A Szolnoki Városi Bíróság a 2003. november 27. napján jogerőre emelkedett 1.Bk.1703/2003/2. számú ítéletével az 1./ és 2./ alatt megjelölt szabadságvesztéseket összbüntetésbe foglalta, az összbüntetés tartamát 1 év 9 hónap börtönben állapította meg; ebből 2004. május 13-án feltételes szabadságra bocsátották, a próbaidő eredményesen eltelt, ezért a szabadságvesztést 2004. október 19. napjával kitöltöttnek kell tekinteni. Így vált megalapozottá az a megállapítás, hogy a II. r. vádlott a többszörös visszaeső minőségét megalapozó elítélésein túl is volt büntetve.

II. r. vádlott 2012. november 6. napjától a Pesti Központi Kerületi Bíróság 23.B.VIII.26.902/2010. számú ítéletével kiszabott 4 év fegyházatot tölti, ebből feltételes szabadságra bocsátása 2015. szeptember 1. napján, kitöltése 2016. június 19. napján esedékes.

A II. r. vádlottal szemben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.B.VIII.29.550/2008/11., illetve a Fővárosi Bíróság 24.Bf.VIII.6764/2009/7. számú határozatával kiszabott 2 év 4 hónap börtönből engedélyezett feltételes szabadságot a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 29.B.27.810/2011/29-I. számú, illetve a Fővárosi Törvényszék a 25.Bf.IX.10.071/2012/14. számú ügydöntő határozatával megszüntette, és az ezen ügyben kiszabott 6 hónapi börtön végrehajtásra vár.

II. r. vádlott a jelen ügyben elbírált bűncselekményt az utóbbi ítélettel megszüntetett feltételes szabadság miatt *e szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt* követte el. A kiegészítés a törvényi jogkövetkezmény alkalmazandósága miatt jelentős.

A nyomozás során I. r. vádlottól 1.760.-, II. r. vádlottól 1.090.- forint készpénzt foglalt le a nyomozó hatóság, ez az 1. tényállás alatti cselekmény során eltulajdonított pénz.

Az elsőfokú bíróság egyebekben a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben maradéktalanul lefolytatta, minek eredményeképpen a most eszközölt kiegészítésekkel már teljes mértékben megalapozott a tényállás, ezért az irányadó a felülbírálat számára

Az elsőfokú bíróság megfelelő terjedelemmel és elmélyültséggel foglalkozott az egymással szembeálló bizonyítékokkal. Kellően logikus, iratszerű és az élettapasztalat elvárásainak is megfelelő indokokkal adott számot arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, melyeket miért nem. A bizonyítékok mérlegelése körében perrendi hibát sem tapasztalt a másodfokú bíróság.

A felmentést célzó védelmi fellebbezések az eltérő tényállás megállapítását célozzák, a bizonyítékok mérlegelését támadják.

A törvényen alapuló, ezért irányadó bírói gyakorlat értelmében, megalapozott első fokú tényállás esetén nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére a felülbírálat során. Ebből következik, hogy a bizonyítékok mérlegelésének támadásán keresztül a vádlottak felmentését célzó védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre.

Az alapul vett tényállásból tehát az elsőfokú bíróság mindkét vádlott esetében helyesen következtetett a bűnösségre, a II. r. vádlott tekintetében helyesen választotta meg - az 1978. évi IV. tv. 2. §-a értelmében alapértelmezésként - alkalmazandó büntető törvényt.

I. r. vádlott esetében azonban tévedett az új büntető törvény alkalmazásában, mert az elbíráláskori 2012. évi C. törvény összhatásában súlyosabb elbírálást eredményez, mint az 1978. évi IV. törvény.

A két törvénynek a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos és az I. r. vádlottra irányadó rendelkezései között nem áll fenn a 2012. évi C. tv. 2. § (1), (2) bekezdése alkalmazására okot adó különbség a vádlott javára, mert mindkét törvényi állapot szerint kizárt a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. Az kétségtelen, hogy az új Btk. 346. § (1) bekezdés c) pontja szerinti okirattal visszaélés büntette a törvényi egység folytán immár egy rendbeli, az 1978. évi IV. tv. 277. § (1) bekezdésében leírt törvényi tényállás alkalmazásához kapcsolódó bírói gyakorlat [BH.2008.113.] szerinti több- rendbeliséghez képest. A büntetési tételkeret a két törvény összevetése alapján

azonban lényeges eltérést mutat; az alapértelmezésben alkalmazandó 1978. évi IV. tv. 97. § (1) bekezdése szerint a különös visszaesővel szemben az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a felével emelkedik, de nem haladhatja meg a húsz évet. Halmazati büntetés esetén a 85. § (2) bekezdése szerinti büntetési tételt kell a felével emelni. A 2012. évi C. tv. 89. § (1) bekezdése által újra szabályozott és a felső tételkeret kettős emelését lehetővé tevő szabály folytán, az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés kettőtől - tizennyolc évig terjedhetne, szemben az 1978. évi IV. tv. szabályozása folytán kiszabható kettőtől - tizenkettő évig terjedő tartammal. Az ítéletábra álláspontja szerint ez a súlyos hátrány kellően ellensúlyozza azt az elsőfokú bíróság által megjelölt előnyt, ami az okiratok rendbeliségében mutatkozik, a törvényi egység folytán.

Ezért a másodfokú bíróság I. r. vádlott cselekményeit

- testi sértés büntettének (1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés 2. fordulat)
- társtettesként elkövetett rablás büntettének (1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 2. fordulat)
- társtettesként elkövetett kifosztás büntettének (1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés c) pont) és
- 5 rb. társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétségének (1978. évi IV. törvény 277. § (1) bekezdés) minősítette.

Miután II. r. vádlott bűncselekményeinek elbírálásakor is hatályban volt már a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény, az elsőfokú bíróság azonban nem jelölte meg, hogy ahhoz képest az 1978. évi IV. tv. szerint bírálta el cselekményeit, a jogszabályi felhívást a másodfokú bíróság helyesbítette.

Az elsőfokú bíróság által felsorolt bűnösségi körülményeket vizsgálva a másodfokú bíróság észlelte, hogy a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztések mértéke közötti különbségtételt már eleve nem alapozták meg azok meggyőzően, így sérült a büntetési tartamok közötti belső arányosság követelménye.

A tényállás kiegészítéséből megállapítható, hogy II. r. vádlott súlyos, sorsszerű megbetegedésben szenved, jelenleg is gyógykezelés alatt áll.

A bűnösségi körülményeket e vádlott esetében tehát helyesbítette a másodfokú bíróság: - ezt az állapotát nyomatékos enyhítőként értékelte, olyannak, ami a szabadságvesztés mértékének igen lényeges enyhítését indokolja. Ezért e vádlott szabadságvesztését radikális mértékben enyhítette. Egyben alkalmazhatónak látta az 1978. évi IV. tv. 45. § (2) bekezdésében foglalt lehetőséget, és a büntetés kiszabásánál

irányadó körülményekre - de kizárólag súlyos betegségére - tekintettel a törvényben előírtnál eggyel enyhébb, az 1978. évi IV. tv. 43. § a) pontja szerinti börtönben rendelte a szabadságvesztést végrehajtani.

II. r. vádlott büntetett előéletére vonatkozó adatok kiegészítéséből megállapítható, hogy a jelen ügyben elbírált cselekményeket a korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre ítélese után, a végrehajtás befejezése előtt követte el. Ebből a szempontból közömbös, hogy azt a feltételes szabadságot, ami a kiegészített tényállásban írt elítélés alkalmával megszüntettek már, a jelen ügyben nem lehetett megszüntetni, mert a próbaidő a jelen ügy szempontjából, figyelemmel az elkövetési időre, letelt. Annak joghátrányát azonban, hogy a szabadságvesztés végrehajtása még nem fejeződött be, mikor a most elbírált bűncselekményeket elkövette, a vádlottnak kell viselnie, amint a 6/2013. BJE állást foglalt ebben. Ezért, az ítélőtábla az 1978. évi IV. tv. 47. § (4) bekezdés a) pontja alapján II. r. vádlottat kizárta a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből.

I. r. vádlott esetében a szabadságvesztés halmazati büntetésként történt kiszabása az 1978. évi IV. törvény 12. § (1) bekezdésére figyelemmel a 85. § (1)-(3) bekezdésein, tartamának megállapítása a 83. § (1)-(3) bekezdésein és a 97. §(1) bekezdésén, a közügyektől eltiltásra ítélet a 62. § (1) és a 63. §(1) bekezdésein, a vagyonelkobzás a 77/B. § (1) bekezdés a) pontján, az előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztésbe beszámítása a 99. § (1), (2) bekezdésein alapul.

Tévedett a törvényszék abban, hogy a I. r. és II. r. vádlottól lefoglalt és az 1. tényálláspontban elkövetett cselekmény során a vádlottak által megszerzett pénzüsszegeket összeadta, és arra mondta ki a vagyonelkobzást, meg nem jelölve, hogy kinek kell azt a joghátrányt elszenvednie. Az 1978. évi IV. tv. 77/B. § (1) bekezdés a) pontja értelmében vagyonelkobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során szerzett. A tényállás alapján megállapítható, hogy az I., illetve a II. r. vádlottak a tőlük egyéneként lefoglalt készpénzt szerezték meg a bűncselekmény elkövetésekor. Ezért a felhívott törvényhely alapján a vagyonelkobzást ennek megfelelően kellett volna elrendelni, amit a másodfokú bíróság a rendelkező részben írtak szerint pótol [95/2011. BK vélemény /I., második mondata].

Nem tévedett a törvényszék ugyanakkor abban, hogy az 1. számú tanú polgári jogi igényének - helyesen - *érvényesítését* [Be. 335. § (1) bekezdés 2. mondata] egyéb törvényes útra utasította. A személyi adatainak zárt kezelését kérő magánfélnek tisztában kell azzal lennie, hogy a zárt adatkezelés folytán a bíróság a polgári jogi igényben érdemben nem tud dönten. A döntésnek szükségképpen tartalmaznia kell legalább a magánfél, min jogosult, nevét és lakóhelyét vagy tartózkodási helyét, mint a kártérítés teljesítésének helyét. Tekintve, hogy ezek a zárt adatkezelés miatt nem

fedhetők fel, az elsőfokú bíróságnak fel kellett volna hívnia az 1. számú tanút a választás lehetőségére, azaz, él-e továbbra is a zárt adatkezelés nyújtotta biztonsággal, avagy személyi adatait felfedi, részben annyiban, amennyiben az a teljesítéshez szükséges. Ennek tisztázását az elsőfokú bíróság elmulasztotta, de a másodfokú bíróságnak sem volt emiatt lehetősége a polgári jogi igénnyel érdemben foglalkoznia. A teljesség érdekében megjegyze az ítélőtábla, hogy a tényállás alapján volt a polgári jogi igénynek olyan része, amely megítélhető lett volna, mégha a teljes követeléshez képest csekély összegű is. Az 1. számú tanú azonban nincs elzárva attól a lehetőségtől, hogy a törvény egyéb útján érvényesítse a vádlottakkal szembeni kártérítési igényét [81/2010.BK vélemény].

Észlelte az ítélőtábla, hogy a bűnjelpenz nyilvántartására vonatkozó adat elírás folytán tévesen nyert rögzítésre, ezért azt helyesbítette.

A vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött, és a szabadságvesztésükbe beszámítható időt dátumszerűen jelölte meg a másodfokú bíróság, megfelelően az ítélkezési gyakorlatnak, annak a követelménynek, hogy ez az intervallum pontosan legyen beszámítható a végrehajtás során.

Miután kizárólag II. r. vádlott büntetésének enyhítésére irányuló fellebbezés vezetett eredményre, az ítélőtábla a törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján, a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben viszont - miután az ezt meghaladó fellebbezések nem vezettek eredményre - a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Be. 381. § (1) bekezdése alapján a 338. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel kötelezte a vádlottakat a másodfokú eljárás során kirendelt védőik tevékenységével felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Be. 386. §-ának megfelelő értelmezése zárja ki.

Szeged, 2014. november 18.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Katona Tibor s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s. k.
a tanács tagja

A Fővárosi Ítélőtábla 12.Bf.200/2014/19. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 15.B.201/2014/3. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2014. november 18.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke